

Hradecký kraj

Hradec DNES
Najdete nás i na Facebooku
facebook.com/HradecDnes

Paměť krajiny vepsaná do vzpomínek lidí někdy překvapí

Zápisník
Tomáš Kučera
redaktor MF DNES

Když jsem v mládí jezdil na kole do Stěžer za prarodiči a chtěl se vyhnout frekventované státove kole prachárny, volil jsem někdy polní cestu, o které jsem se až mnohem později dozvěděl, že je pozůstatkem důležité kupcecké stezky. Nebylo to nějaké náhodné hnutí mysli, ale jednal jsem pod vlivem nejen svého otce, který ze Stěžer pocházel, ale i jeho rodičů, kteří polňačku pro mě nepochopitelně často využívali, hlavně když zamířili na kolech do Svobodných Dvorů. Vysvětlení proto mám jediné: síla zvyku a tradic, které se ještě docela nedávno předávaly z generace na generaci. Pokud slavnou historií na první pohled bezvýznamné cesty mezi poli neznali, tak jí alespoň tušili.

Hradec Králové

Lékaři upozorní na problém rakoviny prostaty

V letošním roce předpokládají čeští lékaři výskyt téměř 63 tisíc případů rakoviny prostaty. Seznámit veřejnost s touto nemocí, upozornit na prevenci, ale také představit nejnovější metody léčby chtějí lékaři na besedě, která se uskuteční dnes od 16 hodin v kongresovém centru Nového Adalbertina na Velkém náměstí. (ram)

Nové Město nad Metují

The Blooma zahraje Vynález zkázy

Výpravou alegorií s názvem Vynález zkázy zahraje dnes v Novém Městě nad Metují Studio The Blooma Petra Huňáčka a Michala Frimla. Pořad na hraně osvěty, divadla a estrády začíná v 19 hodin v druhém patře novoměstské knihovny. (ram)

Náchod

Pro kamiony se zavřel přechod

Zhruba dvě a půl hodiny byl včera ráno pro kamiony uzavřen česko-polský hraniční přechod v Náchodě-Bělovsi. „Původně byla z Polska hlášená dopravní nehoda, podle posledních informací šlo o olej na vozovce,“ řekla mluvčí náchoďské policie Eva Prachařová. Nehoda se stala krátkou před 5.30, policie odstavovala kamiony ve směru od Hradce Králové už před Náchodem. (ČTK)

Dobruška

Hasiči předvedou na náměstí techniku

Devátý ročník Dne bezpečnostních a záchranných složek zítra zaplní náměstí F. L. Věka v Dobrušce. Program začne v 8.30 vystoupením mažorettek a dětského tanečního souboru Melounci. Poté přijdou na řadu ukázky historické i současné hasičské techniky, práce hasičů, policistů, zdravotníků, ale i armády. Městská policie předvede výcvik služebních psů a koňskou hlídku. Na dopolední program naváže od 15 hodin koncert dechové hudby Váleňčeka. (the)

Provokatér Geronimo

Přestože festival TrutnoOFF začne až za dva měsíce, jeho organizátor mu už nyní zadarmo dokázal udělat tak masivní „reklamu“, o kterou snad ani nestál. Stačilo málo: dostat své pověsti provokatéra a pozvat Jakeše.

Petr Záleský
redaktor MF DNES

TRUTNOV Martin Věchet nedávno udělal věc, nad kterou zůstal stát rozum i jeho nejbližším přátelům. Zakladatel festivalu TrutnoOFF, jenž na „posvátném“ Bojišti kvůli podezření ze spolupráce s StB odmítl vystoupení Václava Neckáře - problémy měl i Petr Spálený a naprosto nepřijatelný je pod Krkonošemi punker Petr Hošek -, na undergroundový festival pozval zarytého komunistu a kdysi jednoho z nejvyšších funkcionářů Věchetem nenáviděného režimu - Milouše Jakeše.

Pořadatel českého Woodstocku alias Geronimo si zavařil. A tak vysvětluje. Nejen kauzu Jakeš, ale i svůj nepřátelský vztah se starostou Trutnova či (ne)stěhování festivalu.

Překvapilo vás, jaké reakce vyvolala vaše návštěva u bývalého generálního tajemníka ÚV KSČ Milouše Jakeše?

Překvapila mě ta hysterie a ztráta nadhledu. Setkání to bylo jak Sajuz a Apollo s mezipřistáním v sekretariátu ze sedmdesátých let. Dva odlišné světy. Uskutečnilo se při přípravě dokumentárního filmu o „generálním“ a o totalitní moci. Trvalo tři a čtvrt hodiny a z hrubého materiálu v délce necelé hodiny uniklo pracovní torzo necelých dvou minut. Jednalo se o jeden z hrubých stříhů, který nebyl určen pro veřejné použití, ale k doplnění a připomínkování dalších spolupracovníků na dokumentu. Nešlo o žádné promo k festivalu, jak nám bylo podsovováno. Překvapilo mě, že šestadvacet let po Listopadu je stařec v papučích od červené hvězdy, který byl udržovatelem komunistického plamene v jeho posledním tažení, stále tak žhavým uhlíkem do ohně nejen našeho společenství.

Opravdu jste si dokázal představit situaci, že Jakeš pozvání přijme?

Nikdo nechtěl generálního či Milouše vodit na pódium, neměl se stát součástí kmenových oficialit, nikdo mu nechtěl dávat žádné čelenky, jak je nám nyní podsovováno. Náčelníka máme jen jednoho a toho budeme ctít do konce našich dnů.

Přijde mi, že na rozdíl od mnoha jiných - a třeba nyní i vašich bývalých přátel - setkání s Jakešem poněkud podceňujete...

I když jsem na ledacos zvyklý, zvláště byla bezmyšlenkovitost, s jakou se přijme „šikovně“ sestříhnutý fragment zveřejněný bez jakýchkoliv souvislostí. Jako bychom se přestali umět zasmát. Bývalí recesisté mluví o tom, že i recese může být nebezpečná. Kapely, které před Listopadem mohly hrát bez větších problémů nebo byly ve věku mladých svěšťů u prsou svých matek, jsou velmi radikální. Lidé především z okraje undergroundu a disentu používají tvrdý slovník jak z nejzářivějších dnů stranického tisku. Vzniká kauza, hysterie, poplach. Radikalismus se zaměřuje a vydává za zásadovost a strážné video, vytržené z kontextu a doplněné dehonostujícími komentáři, začalo mít jediný cíl - šířit zlobu a nenávisť.

To se podařilo, vřdyt jen kvůli pozvání Jakeše odřekl své vystoupení na festivalu Trutnoff Open Air jeden z pilířů Bojiště - kapela The Plastic People of the Universe...

U Plastiků tomu naprosto rozumím. Chápu to. Patří to k nim. Spíš mě mrzí, že se kapela v zimě rozpadla na dvě části. Zatímco jedna část Plastiků - okolo Káby - to vzala vážně a řekla, že nepřijedou, Pepa Janíček z druhé části se tomu smál a uklidňoval mě. Měl zdravý nadhled. Nakonec se na festivalu někteří z Plastiků zřejmě objeví, ale v jiných kapelách. Skupinu Už jsme doma ani nikdo nepozval, neměli tedy co odříkat. A víte, co je zajímavé? Když v roce 1990 přijel náčelník a společně s ním jsme pozvali i bývalé vysoké důstojníky StB, kteří nám rozháněli festivaly, měli společně stanout na červené půdě vedle sebe. Věc v té době velmi živá. A nepamatují si na jediný pobouřený hlas, žádnou hysterii, pouze pár otázek typu „fakt jste to udělali?“

A nemrzí vás, že jste možná přišel o některé „spiklence“ z disentu, třeba o přítele společného s Václavem Havlem chartistu Stanislava Pitaše?

Nějak se tím nezabývám a netrápím. Je to Standova věc. Muselo to v něm asi dlouho ležet. Leccos se alespoň vyjasnilo. Spíš mě překvapilo, jak jsme předlistopadovou dobou nevědomky poznamenáni. Jeho vyjádření mi, s prominutím, přišlo jak z Rudého práva a připomnělo mi známý článek Samozvanci a ztroskotanci. Dalo by se to i celé otočit a jen Trutnov vyměnit za obec, v níž Standa žije. Ale proč to dělat? Když jsem si vzpomněl na známou a vtípnou předlistopadovou gratulaci do Rudého práva panu Vaňkovi z Hrádku, alias Václavu Havlovi, kterou Standa vydával za svůj, ale pak se ukázalo, že je to celé nesmysl, protože si to přisvojil, a že autorství patřilo někomu jinému, zasmál jsem se tomu. Pobavilo mě to a celé mi to přišlo zbytečné.

A je tu jiný váš bývalý spojenec, před lety jste podporoval starostu Trutnova Ivana Adamce. S ním jste se ale v roce 2010 u příležitosti udílení čestného občanství pro Vác-

tomu stalo v jiných městech v roce 2010 a po posledních komunálních volbách. Stále se drží: Chceš-li zakázky, nesmíš kritizovat.

Proč tedy ten „rozchod ve zlém“ před šesti lety, když tvrdíte, že se podařily i pěkné věci?

Neřekl bych ve zlém, ani že se to datuje k nějakému roku. Mělo to postupný vývoj. Řekl bych, že to kdysi začalo upozorňováním na upřednostňování firem při veřejných zakázkách a na stromy, které začaly ve městě mizet. Pak přišla kauza s

Setkání to bylo jak Sajuz a Apollo s mezipřistáním v sekretariátu ze sedmdesátých let.

prodejem rozsáhlých pozemků, která předcházela nedávné výstavbě průmyslové zóny na zelené louce. O pozemky měl tehdy zájem Hušák ze Szaky, který na nich chtěl vytvořit herny a jakýsi disneyland. Takové Las Vegas pod horami. Vyvezl proto vedení radnice a zastupitele z celého politického spektra do amerického ráje hazardu. Město záměr podporovalo a lukrativní části pozemků, bez nichž by to nešlo, radní a zastupitelé Sazce skutečně prodali. Inicialiovali jsme rovněž občanský protest a petici proti výstavbě sjezdovky v lesoparku za náměstím, kterou za tři týdny podepsaly tři tisíce lidí. Zorganizovali jsme demonstrace. Dodnes to byl nejvýraznější občanský protest pod horami po listopadu 89, který zachránil park a při současných zimách asi i kapsu investorů. Odlišný pohled jsem měl také na výstavbu kulturního domu. Navrhoval jsem vytvořit druhé měs-

domy, kanceláři, kavárnami a galerií, mezi nimiž by bylo zakomponované divadlo, na jehož pouhý provoz by nájmý z okolních domů vydělávaly. Představitelé radnice však chtěli solitér, na jehož provoz se nyní doplácí 16 milionů ročně.

Nemáte někdy chuť si to se starostou vyříkat osobně, abyste si nemuseli vyměňovat vzkazy jen přes média?

Nedávno jsme za ním byli, když jsme požádali o schůzku ve věci naší iniciativy na přejmenování části ulice v centru města, která je s náčelníkem spojena, na ulici Václava Havla. A dostal i stejnou láhev ohnivé vody, kterou pil také generální Milouš. Trochu to kacířsky odlehčím: Oni mají spolu i něco společného, každý samozřejmě z jiného kouta a v jiné barvě.

Právě náčelník Václav Havel vás při předávání Kulturní ceny Trutnova a čestného občanství nazval „trochu provokatérem“. Měl pravdu?

Zároveň také řekl „a to je dobře“. Poté mi podsunul dort, který nedoděl, a pak nechal místní papaláše s jejich chlebičky i plnými talíři za zády a odjel za námi na periferii do hospody, kde jsme pro náčelníka připravili večírek s několika kapelami, kde se s námi bavil dlouho po půlnoci.

Už několik let říkáte, že kvůli přístupu města není pro festival v Trutnově místo, přitom se naštěstí pro tisíce příznivců koná stále na stejném místě. Není to už ohraňová písnička? Dostali si myslíte, že dojde ke stěhování festivalu?

Ano. Na tom se nic nezměnilo. Nemá už smysl o tom příliš mluvit. Ví se o tom. Až to přijde, tak to přijde. Budto to všechno skončí, nebo bude pokračovat jinde, na jiném místě, případně v jiné podobě. Začalo to před pár lety u starosty v kanceláři, kdy nám sdělil, že ještě dva tři roky a bude se na Bojišti stavět. Pak přišla ekonomická krize, která nám paradoxně pomohla. Vše se pozastavilo. Zájemci odpadli, supermarket se nepostavil. Další přesné důvody neznám. Podstatné bylo, že k bojkotu kupování pomazánek a sirek v přírodním supermarketu, jak k tomu z pódia vyžval ve svém odlehčeném projevu náčelník, nebylo zapotřebí přistoupit. Stavět se začalo až později a něco jiného. Před třemi roky, pár dnů před festivalem začaly uprostřed zelené louky bagry hloubit velkou díru pro základy. Do toho přijížděli první návštěvníci a stavěli si stany. Dnes tam stojí první betonová stavba s překladistěm balíků a parkovištěm, kterou projektoval bývalý radní Vokatý na pozemku majitele majícího blízko k vedení radnice. Na loukách dnes visí transparenty s nápisy „For Sale, k prodeji“, realityky to nabízejí v řádech několika milionů. Čeká se na investora s plnou kešeni.

Již před pěti lety se mluvilo o stěhování festivalu do lokality Prachárna. Proč to utichlo?

Po informaci od starosty jsme si již v roce 2008 našli nové místo, na Prachárně ve Volanově, kde nedaleko festival v roce 1987 vznikl. Kruh se měl uza-

vřít... Byli jsme ujištěni, že se vybrané pozemky rozhodně prodávat nebudou, a byli jsme vyzváni, ať si dáme žádost o pronájem. Tu jsme předložili. Následně po nás byly požadovány projekty včetně inženýrských sítí. Náročně jsme je nechali vypracovat a vymysleli celé uspořádání. Poté po nás bylo vyžadováno i finanční jistění. Jednalo se o bývalý vojenský prostor a bylo to rovněž ovlivněné dotacemi a granty, které by byly vypsány. Za rok město všechny pozemky prodalo k údajnému vytvoření solární elektrárny - s jediným odůvodněním v žádosti „k podnikatelským účelům“. Dodnes tam žádná solární elektrárna nestojí.

Údajně byli nebo snad ještě jsou minimálně dva zájemci o získání festivalu. Můžete říct, která města projevila zájem?

Obě jsou na Moravě, která je i jedním z mých domovů, a jedno je v Čechách.

Vloni jste se měl zúčastnit hudební konference Nouvelle Prague, avšak vaši účast si nepřáli pořadatelé hradeckého festivalu Rock for People, kteří značku Nouvelle Prague vlastní. Nebylo by lepší místo vzájemného napadání zvolit taktiku respektu, či dokonce inspirace?

Ano, nejprve jsem byl pozván, vše bylo veřejně anoncováno, a když jsme si pomalu začal balit baغل, bylo pozvání bez nějakého oficiálního odůvodnění zrušeno. Vše, co bylo s mou osobou spojeno, zmizelo. Stal jsem se „Nobody“. Nepřekvapilo mě to. Jak jsem se později dozvěděl, hlavní muž, který mne pozval, dostal na vybranou „buď ty, nebo Věchet.“ Bylo to pro něj těžké. Omlouval se mi, že mě v rámci pudu sebezáchovy obětuje. Chápu to. Byl z toho nešťastný. Později jsme se tomu oba zasmáli.

Pořadatelům Rock for People, ale i dalších festivalů vytykáte, že výrazně nadsazují počty návštěvníků. Nejspíš máte i pravdu, ale existují pro to tvrzení důkazy?

Netýká se to jen festivalů. Je to taková mediální a virtuální hra. Pořadatelé možná v touze být většími, než jsou, nebo kvůli sponzorům uvádějí nadsazovaná čísla, která nikdo neověruje a média je automaticky přebírají, neb i jim vyhovují - deset tisíc vypadá lépe než tisícovky nebo stovky. Díky nadsazování čísel dnes už bohužel málokdo ví, jak vypadá pět nebo deset či patnáct tisíc lidí.

Původně to vypadalo, že letošní ročník vynesete, abyste - cituji - „nechali odpočinout zemi, posvátné půdě, sobě i vám.“ Co vás nakonec přesvědčilo změnit názor?

Má dcera a neustále se opakující dotazy našich squaw a spolubojovníků. Už bylo nakročeno k cestě do posvátné země a k indiánským předkům... Ale člověk miní a Nejvyšší bytost mění. Rozhodující pro mě nakonec byla letošní dedikace - nedožitá osmdesátiny našeho náčelníka Václava Havla. Udělat oslavu s různorodým programem, tak jak to měl náš náčelník rád.

Návštěvníci festivalu si zvykli na nejrůznější „speciální hosty“, kterými v minulosti byli třeba Pierre Brice, Marie Versiniová, Eva Píldarová, Jiří Suchý nebo Elijah Wood. Máte i na letošní ročník přichystáno nějaké překvapení?

Tyhle věci vznikají většinou spontánně, často nedlouho před festivalem. Uvidíme. Ale dovedete si představit takové setkání „milé holky“ Hanky Zagorové s Miloušem po letech? Jeho polobotky však s našimi mokasiny na červené půdě tančit nebudou a budeme se těšit na cimbalovky, folklór operního pěvce nebo industriální metal. Pokud dostanou víza, přijede také disidentská návštěva z Kuby a kdo ví, co ještě přijde.

